

SKANDINAVISKE GANADIENSAREN

TIDNING FÖR SKANDINAVERNA I CANADA.

Löp. No. 159. — Årg. 10.

WINNIPEG, MAN. 23 FEBRUARI 1895.

No. 2 — Lös. 5 Cts.

STALDTEMPERATURENS INDFLYDELSE PÅ HUSDYR- ENES ERNÄRING.

En god Pleje af Husdyrene er af ikke ringe Betydning for Foderets Udnyttelse. Navnlige er en passende Temperatur i Staldene om Vinteren af stor Vigtighed.

Alle strängt arbejdende Heste, som sveder meget og derfor forbruger megen Varme, dels ved Arbejdet og dels ved Svedens Fordampning, fordrer derfor ogsaa en temmelig høj Temperatur. Hertil kommer, at alle stærkt svedende Dyr besidder en særlig ømfindelig Hud, der ikke kan taale hurtige Afkjølinger, uden at forskjellige Forkjølelsessygdomme bliver Følgen.

Hos Heste derimod, som ved langsom Gang udfører et roligt og ensartet Arbejde, som f. Eks. i Landbruget, finder der som Følge af det stadige Ophold i frisk Luft en velgjørende Varmedannelse Sted i hele Kroppen. Hertil kommer, at Dyrene i Reglen ikke sveder ved den Slags Arbejde, saa at Varmen ikke bliver forbrugt til Svedens Fordampning.

Ved siden af Aandedrættet har ogsaa Fodringen stor Betydning for Varmedannelsen i Kroppen. Dyr, der bliver rigelig fodrede, kan derfor bedre taale en kold Stald end Dyr, der bliver slet fodrede. Men foruden Foderets Mængde har ogsaa Kvaliteten stor Betydning, navnlig er fedtdannende Foder varmegivende. Men bortset fra at Kroppen ved Fedningsfoderet faar tilført rigeligt Varmemateriale, kan der umiddelbart tilføres Varme ved sidstnævnte Foder, naar dette bliver givet i varm Tilstand, som f. Eks. ved kogte Kartofler o. l. Under saadanne Forhold behøver man ikke at være saa angstelig med, at Temperaturen stiger en Del.

Fremdeles kan Stalden være luftig og kjølig naar Varmen tilbageholdes i Dyrene, enten ved kunstig Beskyttelse som f. Eks. Dækkener, eller ved en naturlig Beklædning som Faarens Uld eller Svinenes Fedtlag. Saadanne Dyr kan derfor uden Skade opholde sig i en kjølig Stald.

Ved Siden af Arbejdsydelse og Fordampning af Fugtighed i Huden forbruger enhver Afsondring af flydende Stoffer en vis Varmemængde. Hvor det altsaa er Tilfældet, maa der sørges for en højere Temperatur i Stalden. Det gjælder navnlig ved Mælkeafsondringen. Man maa derfor fremfor alt sørge for, at Mælkekøerne har en varm Stald. Naturligvis maa Varmegraden ikke stige saa højt, at Dyrene kommer til at svede, thi det vil forringe Mælkeydelsen.

Heste taaler som Regel bedre stærk Varme end de øvrige Dyr, men er paa den anden Side ogsaa meget ømfindelige overfor Kulde. Det gjælder i særlig grad for alle Heste. Den mest passende Staldvarme for Heste er 60 Gr. F., men den kan uden Skade svinge mellem 55 og 65 Grader. En højere Temperatur forøger hudvirksomheden

for meget, og Dyrene slappes og bliver let forkjølede.

Hornkvæget taaler bedre Kulden end Heden. Staldens Temperatur kan derfor være lavere hos Kvæget end hos Hestene. I Gjennemsnit ca 55 Gr. F. Lavere end 50 Gr. og højere end 60—65 er ikke heldigt. Ved Forsøg har det vist sig, at 55 Gr. er den heldigste Temperatur, fordi Dyrene ved samme foder er tiltagst mest i Vægt ved denne Varmegrad, ligesom de ogsaa har givet rigeligere og bedre Mælk. Ved en Temperatur, særlig ved 40 Gr. F., bliver Haarene glansløse og stride og Huden fast og haard. Ved en Temperatur af 66 Gr. bliver Aandedrættet derimod hurtigere og mere besværligt. Dyrene stønner og sveder og taber i Vægt i endnu højere Grad end ved Temperaturen paa 40 Grader.

Intet af Husdyrene taaler dog Kulden saa godt som Faaret, men det lider paa den anden Side meget under Varme. En Middeltemperatur af omkring 50 Grader er det mest passende. En Stigning til over 55 Gr. er ikke tilraadelig, saa maa en lavere Temperatur end 50 Grader foretrakkes, thi en køl Stald bevirker rigeligere med Uld, men Faarene fortærer ogsaa mere Foder end ved en højere Staldvarme. Man gjør derfor bedst i at holde Staldvæggene saa baade Sommer og Vinter og helst tillige have en indhegnet Plads i det fri lige ved Stalden, hvor Dyrene kan bevæge sig, som de har Lyst. Og blæser det ikke altfor stærkt, kan man godt holde Dørene aabne Dag og Nat.

Hvad endelig Svinet angaar, saa staar det med Hensyn til Staldtemperatur midt imellem Kvæg og Faar. En Temperatur af 55 Grader er det mest passende ogsaa for Fedesvin, medens 65 Grader og derover er ligesaa skadelig for Fedningen som en for kold Stald. Heller ikke for Ungsvinene er en saa høj Temperatur heldig.

ET SKANDINAVISKT MÖTE

hölls i "Dominion immigration hall" härstädes den 14 dennes. Församlingen, representerande de tre Nordiska landen, uppgick, kvinnor och barn inberäknade, till något öfver 150 personer. Herr Wendelbo öppnade mötet, framställande förslag om att välja ordförande och sekreterare. Förslaget understöddes af herr Nölander och vidtog, hvarefter v. konsul Schmidt utsåg, att leda förhandlingarne och herr C. Bruhn att sköta protokollet — (Protest från ett dibarn). Efter att orkestret gifvit till bästa någon slags andlig musik, presenterades v. konsul Meyer från Ottawa såsom förste talare. Herr Meyer inlädde sitt tal med en reverence till publiken, specielt hänvändande sig till damerna, hvarpå han gick öfver till ämnet: Sitt besök i Nordvestern och de skandinaviska settlementen derstädes. I Nya Stockholm är det ca. 70 farmare nästan alla godt förnöjde och tillförsämrade; han hade också sett och erfarit der, att i matakåpen var det ingen brist

på föda. I Wetaskiwin träffade han nästan endast Norske farmare, hvilka invandrat från Dakota och Idaho; de prisade alla sina nya hem. På återresan tog han vägen genom kolonien Skandinavien, det äldste och största settlementet af Skandinaver. Folket der följde med sin tid, de hade två kyrkor, sågverk och handelsbod. Under sin vistelse derstädes hölls ett möte hos herr Lundgren, hvarpå beslöts att insända en ansökan till Inrikes Departementet om att få de afstängde sektionerna öppnade för settlement, emedan platsen begynte att blifva för knapp. Det fans flera exempel på, att folk, som kommit dit med två tomma händer, hade slagit sig godt igenom. Han hade funnit ut, att i det hela taget stod jordbruket redan ganska högt i Nordvestern. Derpå gick talat öfver till föreningar. Han önskade se Skandinaverna här samlade till ett socialt helt, och påvisade hvad i så hänseende ästadkommit i Ottawa. Der hade man sitt föreningshus, som stod öppet från morgon till afton och hvar man kunde syselsätta sig med läsning, skrifning och roa sig efter behag. Starka saker voro dock bannlyste derifrån. I kyrkligt hänseende var det ordnad på ett förnuftigt och billigt sätt i Ottawa, i det man hade slutat sig till Engelska högkyrkan, derigenom besparande sig alla utgifter till kyrka eller prest. Med hänsyn till den mottagelse och behandling man rönte vid ankomsten till Canada framhölls Regeringen och dess tjenstemän med rätta. Man må icke lägga landet till last, att tiderna nu äro så dåliga; det är hård tid öfverallt och man må ihågkomma, att de flesta, som utvandra, hafva icke haft det så synnerligen godt i gamla landet. Herr Meyer slutade med den önskan, att när han kommer tillbaka hit en annan gång, han måtte få se Skandinaverna samlade till ett helt, förande ett intelligent föreningslif. (Bifall, endast "Vaktarens" representant pipar.)

Herr Nölander talade kort och kraftigt om jordbruket, regeringen och landets resurser i allmänhet. Det vore önskligt att en förening bildades, som kraftigt kunde bistå emigranter med råd och råd. Hopspades regeringen ville gifva oss, Skandinaver, en hjälpsam hand, och i så fall kunde den till gengäld få en förste klassens jordbruksbefolkning, som både direkt och indirekt ville anbefalla landet samt understödja emigrationen.

Herr Meyer svarade; Regeringen har alltid visat sympati för Skandinaverna och säkert kunde de påräkna understöd, om de så önskade.

Herr Alm talade med öfvertygelse för tullskydd och genom detta för industrien.

Herr Wendelbo begynte skämt, samt med att bedja de närvarande Svenska om ursäkt för att han för denne gång pröfvade på att tala sitt eget modersmål. Han sammanlänkade förhållandena i Ottawa och Winnipeg i socialt hänseende. Han ämnade icke framkomma med

något förslag till organisation; af sigten med mötet var endast att få en försmak af hvad som kunde blifva. Om vi icke kunde enas om kyrka och politik så hoppades han dock, att vi drogo jemnt när det blef fråga om att hafva en gemmytlig aftonstund. Tiderna voro visserligen dåliga, men han, som varit här i 25 år, trodde dock att framtiden tillhörde Canada.

Herrar EMERSON och HALLONQVIST menade, att en man med fast vilja, arbetsduglig och sparsam, alltid ville finna en framtid i Canada.

Härmed var den alvarligare delen af programmet slut, hvarpå sång, musik och skrattretande historier följde tätt i hälarne. Mötet slutade med ett "Leve" för konsul Meyer och en hälsning till våra Skandinaviska vänner i Ottawa.

EMIGRATIONSUTSICHTER.

Landkommissionär L. A. Hamilton härstädes förklarar på föranledning, att med hänsyn till utsigtarna för emigration från Europa detta år han ännu icke kan yttra sig, men att det, på grund af säkra underrättelser, icke är något tvifvel om, att invandringen från Förenta Staterna vill blifva betydligt större än under föregående år.

Skaror af folk bereda sig på flyttningen, en del hafva redan begifvit sig på resan och i midten af Märs väntas emigrationen vara i full gång. "Vi arbeta på en mycket nyttig karta," fortsätter herr Hamilton, "hvilken kommer att utvisa hvar allt det regeringsland är beläget, som ännu är oupptaget i Manitoba."

HUDSONS BAY JERNVÄGEN.

Det konservativa partiet i Assiniboia har genom sina delegerade anmodat Regeringen om att företaga sådana skridt, som måtte leda till banans snara fullbordande. Vid sist session insändes en liknande anhållan underskrifven af 3000 män. Det synes som hela Nordvestern är enig i detta spörsmål.

TOBAKSODLINGEN.

Antagligen är det ej allmänt bekant att en utmärkt tobak produceras i Canada. Den odlas icke blott i Manitoba, utan äfven långt norr om Edmonton, Alberta.

Om några af våra läsare önska veta något om tobaksodlingen här i landet, så bara fråga och vi vilja svara.

CANADA.

— Den nya röstlängden för Winnipeg innehåller 10604 namn.

— Edmonton Milling Co. har höjt priset på hvete (No. 1 red sife) till 60 cents.

— Vädret i Vancouver är nu mycket varmt med omväxlande stark nederbörd. Träden begynna att knoppa.

— Utställningen i Winnipeg öppnas i år den 15de Juli.

— Rättegången mot ex. postmästare Campbell i Whitewood öppnas den 25de dns.

— Trinity College, Port Hope, Ont., är nedbrändt. Skadan \$80,000, försäkring \$45,000.

— Inrikesdepartementet utdelar fritt utseende till farmare bosatte mellan Qu'Appelle och Moose Jaw.

— De konservativa i Lisgar bildade den 9de dns. en förening med herr C. R. Dunsford som president.

— Herr Mellor i Minnedosa tager ved, spannmål och boskap som betaltning för kläder, specierier etc.

— John West i Wetaskiwin har på grund af växande affärer sett sig nödsakad att utvidga sin lokal.

— Regeringen har beordrat inköp af smör för export till England. Intill 30de Mars betalas 20 cents pr. pound.

— Timmer och bräd prisen äro nu något billigare, hvilket meddelas dem till kunskap och efterrättelse som ämna bygga till våren.

— Behållningen af hvete i Fort William utgör nu 890238 bush. Under veckans lopp ankom 21,357 bush. och utskippades 6901 bush.

— Det meddelas som säkert från Kootenay, att Great Northern jernvägen under loppet af sommaren kommer att bygga linien Kaslo-Slocan.

— Lord Aberdeen, General Guvernör af Canada, äger en fruktfarm i närheten af Vernon, der det växer smultron så stora som potatis.

— Ifölje telegram till "Der Nordwesten" har herr N. F. Davin erhållit ördres från regeringen i Ottawa att uppföra 30 ostfabriker i Assiniboia.

— Canada Pacific Jernvägen har förklarar sig villig att befordra utseende för half frakt för så vidt angår sträckningen Whitemouth—Calgary med sidolinier.

— På ordinarie mötet, som direktörerna för C. P. R. höll i Montreal den 19de dns., blef icke bestämdt om någon halfårsutdelning till aktie ägarne. Mötet utsattes.

— Hven kan säga att farmarne icke göra pengar? En af dem, bosatt i närheten af Minnedosa, fik sin grishjord förökad här om dagen med ett antal af 43 på kortare tid än 6 timmar.

I öfverensstämmelse med de andra transkontinentala jernbanorna har C. P. R. nu förhöjt sina genomgående passagerarefrakter sålunda: 1st klass kostar \$67.70, 2 klass \$60.50, mot förut \$57.20 och \$55.25.

— Herr Christian Bruhn, leader of Winnipeg home circle no. 225 O. C. x C, blef den 15de dns. hedrad med en adress under tecknad af lojens samtliga medlemmar. De uttala sin tack för fullgjordt godt arbete och uttrycka sin tillfredställelse öfver att se herr Bruhn återvald som "leader". Adressen åtföljdes af en mindre penning gåfva.